

Врахування і реалізація зарубіжного досвіду сприятиме переходу до дієвої системи особистого прибуткового оподаткування, що посилить соціальну складову податкової системи України.

Література:

1. Білокудря Т.С. Методичні засади оподаткування доходів фізичних осіб / Т. С. Білокудря // Управління ризиком. – 2014. – № 5 (160). – С. 72–74.
2. Помулева В. М. Соціальна ефективність податкових пільг в оподаткуванні доходів фізичних осіб / В. М. Помулева // Інноваційна економіка. – 2014. – № 3(52). – С. 223–227.
3. Швабій К. І. Пріоритети реформування податку на доходи фізичних осіб у сучасних умовах [Електронний ресурс] / К. І. Швабій // Збірник наукових праць Ірпінської фінансово-юридичної академії (економіка, право). – 2013. – № 2. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpiyua_2013_2_9.
4. Помулева В. М. Соціальні аспекти податку на доходи фізичних осіб: світовий та вітчизняний досвід / В.М. Помулева // Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 1(18). – С. 354–357.

Щиголь Ірина

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: к. е. н., доцент Ткачик Ф. П.

ФІСКАЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ АДМІНІСТРУВАННЯ МИТНИХ ПЛАТЕЖІВ В УКРАЇНІ

Формування дохідної частини бюджету є важливим видом діяльності будь-якої держави, зокрема й України. Сьогодні податки є не лише основним джерелом наповнення державного бюджету, але і виконують роль фінансового регулятора виробництва. Для України актуальним є розвиток системи митного оподаткування, яка б передбачала розгалужену систему митних платежів, адже, крім фіскальної функції, вони виконують регулювання експортно-імпортних операцій та забезпечення економічної безпеки держави.

Відповідно до Податкового кодексу України, митні платежі – податки, що відповідно до податкового або митного законодавства справляються під час переміщення або у зв'язку з переміщенням товарів через митний кордон України та контроль за справлянням яких покладено на митні органи [1]. Митні платежі – одні з найважливіших важелів регулювання зовнішньоекономічних зв'язків та виступають в ролі основного джерела наповнення дохідної частини Державного бюджету України.

До митних платежів, які впливають на регулювання зовнішньоторговельної діяльності варто віднести податки, що справляються під час переміщення товарів при перетині митного кордону держави (мито, акцизний податок, ПДВ, митна плата), митно-податкові пільги, ставки тощо. Митні податки визначаються як загальнодержавні непрямі податки, тому сплачуються через цінові механізми і, як наслідок, призводять до зростання ціни імпортованих товарів, що діє як засіб захисту національного виробництва від іноземної конкуренції [2].

Аналіз доходів від зовнішньоекономічної діяльності та їх роль у формуванні ресурсів Державного бюджету України відображено в табл. 1.

Як засвідчують дані табл. 1, завдяки постійному вжиттю Державною фіскальною службою України організаційних заходів та старанням кожного працівника митниці, вдалося забезпечити постійно зростаючу тенденцію надходження митних платежів до бюджету.

І в 2017 році, не дивлячись на загальну складну економічну ситуацію в державі, за дев'ять місяців вдалося мобілізувати до бюджету близько 95% надходжень від показника минулого року, що в цілому позитивно характеризує роботу митних органів у даному напрямі. Даний показник міг мати більше значення у випадку врегулювання питань розмитнення авто на іноземній реєстрації, яке певною мірою залишається спірним та недопрацьованим.

Найбільшу питому вагу у складі митних платежів займає податок на додану вартість з ввезених на територію України товарів – близько 70%. Питома вага митних платежів у складі доходів державного бюджету становить у середньому 37,1 %, у податкових надходженнях – 46,1 %.

Таблиця 1

Аналіз доходів від зовнішньоекономічної діяльності у формуванні доходів Державного бюджету України за 2014–2017 рр., млн грн

Показники	2014	2015	2016	2017 (9міс)
Всього доходів (без урахування між-бюджетних трансфертів)	354 966	531 551	612 103	781 636
Податкові надходження, всього, у т. ч.:	280 178	409 418	503 879	630 803
Митні платежі, всього, у т. ч.:	120 500	202 300	235 320	223 603
-ввізне мито	12 389	39 881	20 001	23 062
- вивізне мито	220,1	419,8	369,7	292,8
- акцизний податок з ввезених підакцизних товарів	16 855,4	24326	35006	21986
- ПДВ з ввезених на територію України товарів	107287	138764	181453	134657
Питома вага митних платежів у податкових надходженнях державного бюджету, %	43	49,4	46,7	45,45
Питома вага митних платежів у доходах державного бюджету, %	33,95	38,06	38,44	38,6

*Розраховано та складено автором на основі [3-5].

Митне оподаткування відіграє неоднорідну роль у регулюванні економічних і соціальних процесів у державі, оскільки уряд завжди має збалансовувати внутрішні й зовнішні інтереси країни.

Основним завданням митниць ДФС України, яке знаходиться на постійному контролі керівництва фіскальних інституцій держави, є безумовне виконання бюджетних завдань та збільшення надходжень митних платежів до Державного бюджету України

Слід зазначити, що основною передумовою зростання обсягів митних платежів є прискорення темпів економічного розвитку України. По-перше, позитивний вплив на обсяг митних надходжень від ЗЕД здійснювали відносна стабільність обмінного курсу гривні до іноземної валюти. Оскільки, розрахунок по зовнішньоекономічних контрактах здійснюється в іноземній валюті, надходження митних платежів до бюджету є чутливими до коливань євро та долара США. По-друге, збільшенням споживчого попиту на імпорتنі товари прямо пожвавило зовнішньоторговельні операції і позитивно відобразилося на розмірі бюджетних надходжень від митних платежів. Збільшення обсягів митних платежів відбувається ще й за рахунок ефективності організаційних засад ДФС у напрямку посилення митного контролю, а саме, за правильністю визначення митної вартості пріоритетних груп товарів, країни походження та класифікації окремих видів товарів, а також попередження незаконного ввезення товарів на територію України.

Додатково звертаємо увагу, що в Україні варто дещо вдосконалити законодавство на рахунок врегулювання проблематики розмитнення автомобілів на іноземній реєстрації.

Література:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Гуцул І. А. Сучасний стан та тенденції надходжень митних платежів до бюджету України. / І. А. Гуцул // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Сер. : Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. – 2013. – Вип. 181(3). – С. 84–89.
3. Звіт про виконання плану роботи Державної фіскальної служби України за 2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/data/files/131201.pdf>.
4. Звіт про виконання плану роботи Державної фіскальної служби України за 2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/data/files/199244.pdf>.
5. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=146477>.